

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av bilskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att bilskattelagen ändras så att till lagen fogas en permanent bestämmelse enligt vilken ett för eget bruk anskaffat fordon temporärt och utan att skatt betalas får användas innan fordonets beskatt-

ningsbeslut fastställs. Enligt förslaget får fordonet användas i trafik högst tre månader med körtillstånd av tullen.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2006.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Bilskattelagen (1482/1994) ändrades år 2003 (266/2003). Enligt lagens ikraftträdande bestämmelse får en person temporärt använda sitt fordon utan att bilskatt betalas i högst tre månader med tillstånd av tullen under de i lagen föreskrivna förutsättningarna innan beslutet om bilskatt fastställs. Ändringen av grunderna för bilbeskattningen och den kraftiga ökningen i antalet begagnade bilar som skall beskattas väntades resultera i en överbelastning inom bilbeskattningen och en avsevärd förlängning av handläggningstiderna för beskattningsärenden. Genom körtillståndsförfarandet ansåg man att de problem som detta orsakar kunderna kunde minskas. Detta innebar ett avsteg från den princip inom bilbeskattningen att skatten för fordonet i de fall då den bilskattskyldige är någon annan än en vid tullen registrerad kund skall betalas innan fordonet kan registreras eller tas i användning i trafik.

Körtillståndsförfarandet begränsades först till att gälla år 2003, varefter tiden har förlängts varje år. Samtidigt har förutsättningarna för tillståndet justerats till att motsvara de praktiska behoven. Körtillståndsförfarandet är i kraft till utgången av 2005. Enligt bestämmelsen kan ett temporärt körtillstånd beviljas för högst tre månader från det att tillstånd beviljats. Tillståndet gäller förutsatt att en bilskattedeklaration för fordonet avges inom fem dagar från det att tillstånd beviljats

och att fordonets registreringsbesiktning inleds inom 10 dagar från det att tillstånd beviljats. Villkor för tillståndet är också att äganderätten till fordonet inte överförs. Om deklarationen eller beskattningen i fråga om ett fordon återtas, tas hos den skattskyldige ut en avgift på 110 euro för förhandsavgörandet. Dessutom tas en avgift ut som är högst en tiondel av den skatt som borde ha betalats för fordonet.

I likhet med de övriga villkoren för tillståndet är avsikten med den administrativa avgiften att säkerställa att körtillstånd beviljas endast för sådana fordon som också beskattas i Finland och att förfarandet inte används enbart för att möjliggöra kortvarig skattefri användning. Avgiften skall således inte betraktas som egentlig bilskatt och kan följaktligen inte heller beaktas såsom avdrag på skatten om det i tillståndet avsedda fordonet senare blir beskattat i Finland. I praktiken är det sällan avgiften tas ut. I sådana situationer har avgiftens storlek ställts i relation till fordonets användningstid.

Utöver ett temporärt körtillstånd skall för ett i Finland oregistrerat fordon som används i trafik skaffas ett förflyttningstillstånd, om vilket bestäms i förordningen om registrering av fordon (1598/1995). Enligt det 5 mom. (1344/2004) som temporärt fogats till 48 § i förordningen och som är i kraft till utgången av 2005 kan tullen då ett temporärt körtillstånd beviljas även bevilja ett förflyttningstillstånd med stöd av vilket fordonet får användas i trafik högst tre månader från det att

tillstånd beviljats. Om det vid registreringsbesiktningen av fordonet konstateras att fordonet kan medföra omedelbar fara för trafik-säkerheten eller betydande olägenhet för mil-jön, får fordonet trots beviljade tillstånd inte användas i trafik.

Handläggningstiderna inom bilbeskattning-en har förblivit långa på grund av fastställan-det av värdet på fordonen och den betydande mängd begagnade fordon som importeras. Tack vare de tilläggsresurser som tullen be-viljats för bilbeskattningen har handlägg-ningstiderna blivit skäligen, men trots det är handläggningstiderna relativt långa jämfört med situationen före 2003 då ändringen av bilskattelagen gjordes. Den genomsnittliga handläggningstiden har fram till slutet av au-gusti 2005 varit 16 kalenderdagar, medan be-skattningen före ändringen av bilskattelagen tog ett par dagar.

Före utgången av augusti 2005 hade tullen fattat 27 000 beskattningsbeslut gällande be-gagnade fordon. För ungefär hälften av dessa fordon, dvs. 13 500, har beviljats temporärt körtillstånd. Enligt tullens beräkningar be-skattas under 2005 totalt ca 40 000 begagna-de importfordon. Under de närmaste åren be-räknas det inte ske några betydande föränd-ringar i importen.

Kännetecknande för den skattemodell som baserar sig på det allmänna värdet i detalj-handeln och som för närvarande tillämpas i bilbeskattningen är att fastställandet av vär-det på ett fordon som är ovanligt på den fin-ländska marknaden, och således även verk-ställandet av beskattningen, är besvärligare och långsammare än fastställandet av värdet på ett fordon som är allmänt på den finländ-ska marknaden. Detsamma gäller även fordon som sällan finns på marknaden. Hit hör å ena sidan fordon som endast varit i bruk en kort tid och å andra sidan gamla s.k. museala for-don. Handläggningstiden för beskattningen av dessa fordonsgrupper har varaktigt för-längts jämfört med den gamla skattemodel-len.

Vid körtillståndsförfarandet frångår man huvudregeln inom bilbeskattningen, enligt vilken användningen av fordon skall beska-tas. Förfarandet måste ändå anses motiverat eftersom bilbeskattningen är överbelastad och drar ut på tiden. Även om man har lyck-ats förkorta handläggningstiderna vid be-

skattningen av begagnade bilar i riktning mot idealnivån kan bilskattebeslutet inte fattas genast efter att bilskattedeklarationen läm-nats in. I praktiken har ett tre månaders till-stånd visat sig vara tillräckligt långt.

Till följd av att den gällande bilskattemo-dellen är mera detaljerad och arbetskrävande än tidigare samt även till följd av att mæng-den begagnade importfordon hållits på en hög nivå finns det fortfarande grunder för att förfarandet skall fortgå. Tillståndsförfarandet har även visat sig fungera i praktiken och inte heller har sådana omständigheter framko-mmit som skulle ge anledning till att slopa för-farandet.

Med anledning av det som anförts ovan fö-reslås att körtillståndsförfarandet permanent tas in i bilbeskattningen. Det föreslås att en bestämmelse om detta fogas till bilskattela-gen i form av en ny 35 a §. Till sitt sakinnehåll motsvarar bestämmelsen 10 mom. i den gällande bilskattelagens ikraftträdandebe-stämmelse.

2. Propositionens konsekvenser

Genom det temporära förfarandet med kör-tillstånd har olägenheterna av att bilbeskatt-ningsbesluten drar ut på tiden för privata skattskyldiga minskat. Om man nu avbryter förfarandet går även denna nytta förlorad.

Beviljandet av tillstånd medför en del ad-ministrativt arbete för tullen. Å andra sidan minskar arrangemanget de krav som ställs på tullen på grund av att handläggningstiderna för beskattningsbesluten är långa och under-lättar arrangemanget också handläggningen av de egentliga skattebesluten. Förslaget be-der inte till ändringar i bilbeskattningens or-ganisation eller i behövliga resurser. Proposi-tionen påverkar inte heller avkastningen av bilskatten.

Förfarandet med temporära kör- och för-flyttningstillstånd innebär inte registrering av fordonet, så kraven på trafiksäkerhet, teknis-ka bestämmelser och miljöaspekter när det gäller fordonet säkerställs inte på samma sätt som i samband med egentlig registrering och beskattning. I möjligheten till temporär an-vändning före beskattningen kan man även se problem som anknyter till konsumentskyddet och skattekontrollen. Man har dock strävat efter att beakta dessa i villkoren för till-

ståndsförfarandet. För att övervaka beskattningen av de fordon för vilka körtillstånd beviljats jämför tullen regelbundet uppgifterna om förflyttningstillstånd för dessa fordon med sina beskattningsuppgifter.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Den baserar sig på ett förslag av Tullstyrelsen.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Användningen av ett oregistrerat och obe-

skattat fordon i trafik förutsätter förutom ett sådant temporärt förfarande med körtillstånd som föreslås i denna proposition också att det förfarande med förflyttningstillstånd som föreskrivs i förordningen om registrering av fordon blir permanent. En ändring av registreringsförordningen bereds vid kommunikationsministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till bilskattelagen av den 29 december 1994 (1482/1994) en ny 35 a § som följer:

35 a §

Ett fordon som en person anskaffat för eget bruk och för vilket han eller hon har avgett bilskattedeklaration kan med tillstånd av tullmyndigheten temporärt användas högst tre månader från det att tillstånd beviljats utan att skatt betalas. Tillstånd kan beviljas också på villkor att bilskattedeklaration avges inom fem dagar från det att tillstånd beviljats. Tillståndet upphör att gälla 10 dagar från skattebeslutet. Tillståndet upphör även att gälla om äganderätten till fordonet överlåts eller om fordonets registreringsbesiktning inte inleds inom 10 dagar från det att tillstånd beviljats.

Om den i 1 mom. avsedda deklarationen återtogs eller beskattningen återkallas enligt

43 §, tas hos den skattskyldige utöver en avgift för förhandsavgörande dessutom ut en avgift, som är högst en tiondel av den skatt som borde ha betalats för fordonet.

I fråga om fordonets användning i trafik tillämpas vad som föreskrivs i fordonslagen (1090/2002) och med stöd av den.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om tullverket år 2005 har givit ett tillstånd enligt vilket rätten att använda ett fordon utan att skatt betalas har begränsats till mindre än tre månader och rätten endast gällt år 2005, får fordonet användas i trafik utan en förlängning av tillståndets giltighetstid även under år 2006, dock sammanlagt under högst tre månader från det att tillstånd beviljats.

Helsingfors den 11 november 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Andra finansminister *Ulla-Maj Widenroos*